

Gilze en Rijen, december 2025

Lezing Tradities en rituelen

Eieren kleuren met Pasen, oliebolletjes eten met Oud en Nieuw, kaarsjes uitblazen op de verjaardagstaart. Het zijn tradities en rituelen die een bijzondere geschiedenis hebben. Tradities en rituelen worden van generatie op generatie doorgegeven. Soms zijn ze al heel oud, zoals het schoen zetten op Sinterklaasavond.

Iedereen heeft tradities en rituelen, alleen denk je daar meestal niet bij na. Bij het eten van stamppot en erwtensoep ben je waarschijnlijk niet bewust dat je met een hele oude traditie bezig bent. Tradities hebben ook alles te maken met identiteit. Toen koningin Maxima enkele jaren geleden zei: 'Dé Nederlander bestaat niet', viel heel Nederland over haar heen. Als je toeristen in het buitenland ziet met een pak hagelslag, dan weet je dat het Nederlanders zijn. Brabant staat bekend om de worstenbroodjes. In de lezing vertelt Ineke Strouken wat tradities en rituelen zijn en hoe je ze kunt herkennen. Maar vooral vertelt ze veel over de historische achtergronden van bekende tradities, bijvoorbeeld over de traditie om op een beschuit met muisjes te trakteren als er een kindje geboren is.

Ineke Strouken was directeur van het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland en hoofdredacteur van het tijdschrift Traditie. Van haar hand zijn onder andere de boeken 'Wat vieren wij' en 'Tradities in Brabant' verschenen. Haar passie is om te vertellen waar onze tradities en rituelen vandaan komen.

De lezing wordt op woensdagavond **17 december 2025** gehouden. Aanvang 19.30 uur in ons heemgebouw Nieuwstraat 22 in Gilze. Deze lezing is toegankelijk voor leden van onze heemkring.

Stamboomonderzoek

Op maandagavond **5 januari 2026** houden we weer een 'stamboomcafé' in 't Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze. Van 19.00 tot 21.00 uur ben je welkom.

Algemene ledenvergadering

Noteer de datum: **27 januari 2026**, 19.30 uur, heemgebouw, Nieuwstraat 22, Gilze. Medio januari ontvang je de agenda voor deze ledenvergadering.

Boodschappen 'op de bon'

Herinneren en herdenken bij tentoonstelling

'Bevrijding en wederopbouw' heet onze huidige tentoonstelling.

Zondag 4 januari 2026 is deze expositie voor de laatste keer te bezichtigen in het heemerf in Gilze. Je komt er heel veel foto's en allerlei voorwerpen uit die periode tegen, onder andere de distributiebonnen. Ook is er een apart hoekje ingericht om de oorlogsslachtoffers te herdenken.

Tijdens de bezetting nam de schaarste toe: er kwam steeds meer gebrek aan voedsel, brandstof, kleding, enzovoorts. Dat kwam omdat er veel naar Duitsland ging. Bovendien mocht Nederland zelf niets meer invoeren over zee. Door de schaarste waren er niet genoeg producten voor iedereen. Een verdelingssysteem (distributiesysteem) met bonnen moest er voor zorgen dat iedereen een eerlijk deel kreeg. Per ingeleverde bon had je dan recht op een bepaalde hoeveelheid van een product of bijvoorbeeld op een paar schoenen.

Als je boodschappen ging doen moest je dus geld én de juiste bonnen meenemen.

Distributiebinnen waren er overigens voor de oorlog ook al omdat er in de jaren '30 ook schaarste was. Na de bevrijding gingen langzaam maar zeker steeds meer producten van de bon af. Pas in 1952 is het distributiesysteem helemaal afgeschaft.

Oorlogsslachtoffers en hun verhalen

In deze tentoonstelling is in een apart hoekje ook ruimte gemaakt voor herinneringen aan de 88 oorlogsslachtoffers uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot. Met onder andere een groot paneel met foto's van de slachtoffers. Net als het nieuwe boek 'Wat is een oorlog wreed en hard' het resultaat van het heemkringproject 'Geef elk oorlogsslachtoffer een gezicht'.

Kom kijken

De tentoonstelling nog niet gezien? Kom **zondag 4 januari 2026** tussen 13.30 en 16.30 uur nog een kijkje nemen. Het adres van het heemerf is Nieuwstraat 22 in Gilze. De entree is gratis. Ook de heemtuin en afhang met veel bezienswaardigheden uit vroegere tijd zijn open.

Ook een leuke gelegenheid om elkaar nieuwjaar te wensen!

Kerststal terug bij ons heemgebouw

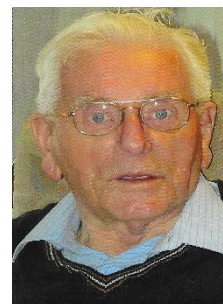
Na een aantal jaren ontbroken te hebben is de kerststal bij de heemkring weer terug. De vorige was versleten en ook moeilijk te hanteren. De nieuwe kerststal, door onze vrijwilligers gebouwd, bestaat uit elementen die gemakkelijk te hanteren zijn en ook goed op te bergen. De kerststal zal er staan vanaf 22 december 2025 tot en met 5 januari 2026 achter de poort bij ons heemgebouw. Op bijgaande foto is de kerststal nog in aanbouw.

Markante Hultense pastoors ook in weekblad gezien?

'Markante mensen uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot' heet onze nieuwe rubriek in het weekblad. Iedere maand haalt het wikischrijversteam in deze rubriek een markante persoon uit onze gemeente voor het voetlicht. Om langzaam de verhalen achter inmiddels overleden dorpsgenoten vast te leggen. En tegelijkertijd recht te doen aan mensen die bijzonder waren op wat voor manier dan ook.

In november waren dat Jacobus de Wit en Willem Dictus, de eerste en de laatste pastoor in Hulten. Dat kleine dorp heeft een korte parochiegeschiedenis. Pas vanaf 1913 kreeg Hulten een eigen kerk met een eigen pastoor. Tot die tijd waren de inwoners aangewezen op de kerk in Gilze. De bisschop van Breda en bouwpastoor Jac. de Wit brachten daar verandering in. Honderd jaar later sloot de kerk weer, nadat er al vanaf 1997 geen eigen pastoor meer was. Willem Dictus was de laatste pastoor van Hulten.

Wim Dictus

De verhalen over De Wit en Dictus vind je ook op de Wiki Gilze en Rijen. Ga naar https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze_en_Rijen en klik door naar de categorie Personen uit Gilze en Rijen. Het is sowieso de moeite waard om daar af en toe eens te kijken. En dan niet alleen naar deze categorie 'in de groei', er is al zoveel meer aan informatie over onze dorpen te vinden.

En weet je iemand waarvan je zegt, die hoort ook een plaatsje in deze rubriek te krijgen? Neem contact op via info@heemkringmolenheide.nl en vermeld daarbij Schrijversteam Wiki Gilze en Rijen / markante personen. Namen, verhalen, foto's of aanvullingen, wij zijn overal blij mee. Eenmaal beschreven, krijgen al die opmerkelijke dorpsgenoten een pagina op:

https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze_en_Rijen.

Jacobus de Wit

Digitaliseren van 8 mm films en super 8 films

Heemkring Molenheide kan voor haar leden 8 mm films en super 8 films digitaliseren. Aan deze mogelijkheid zijn wel een aantal voorwaarden verbonden. Het gaat ons vooral om historische beelden van straatgezichten en belangrijke culturele gebeurtenissen in onze gemeente. Wij willen deze beelden in de toekomst eventueel gebruiken voor historische compilaties. Je krijgt uiteraard de film terug plus het gedigitaliseerde bestand. Deze service is gratis!

Voor meer informatie bel of mail Bert Huisman (06-23494085) of mail: bchuisman@planet.nl

Overleden lid

Hr. F. van Tetering, Oosterhout

Nieuw leden:

Hr. C. de Jong, Rijen

Hr. A. Lanslots, Gilze

Werf een nieuw lid!

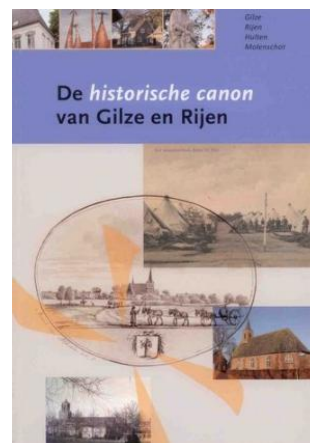
Doe je ook mee aan deze ledenwerfactie?

Door een nieuw lid te werven mag je een boek kiezen uit onderstaande lijst met boeken die wij als heemkring in onze webshop hebben staan. Ook het nieuwe lid mag een keuze maken uit de lijst.

Hoe werkt het? Ga naar onze website www.heemkringmolenheide.nl, dan naar de rubriek 'wie zijn wij' en verder naar 'lid worden'.

Vul de naam van het nieuwe lid in. In het blok 'opmerkingen' dan jouw naam en adres. Ook in dit blok de beide artikelnummers van de boeken die je kiest.

Je kunt ook via deze weblink direct naar het aanmeldformulier: <https://www.heemkringmolenheide.nl/leden/lid-worden>

Kies uit de volgende lijst met boeken. Deze boeken zijn te zien in onze webshop

<https://www.heemkringmolenheide.nl/webshop>

Titel van het boek	Artikelnummer
'In de greep van de meedogenloze'	B17
Steunt de uitgeslotenen	B33
'Bedankt voor de vrijheid die jullie bevochten'	B32
Verdwenen tentenstad op de hei	B30
Over de kiesdrempel	B28
'De geur van tannine'	B29
Een andere geschiedenis van Gilze en Rijen	B02
De historische canon van Gilze en Rijen	B18
Tweehonderd jaar Koninklijke harmonie Sint Cecilia	B14
Gregorius Schrauwen, schoolmeester	B05
Wanneer klank en maat de toon zetten	B10
Bundel van 10 kwartaalbladen De Mulder	Mulders
Jaaroverzicht tweehonderdjarig bestaan	B27

**Wij wensen jullie fijne feestdagen en een
prettige jaarwisseling**

Bestuur Heemkring Molenheide Gilze en Rijen

